

CIRKUSZI AKROBATIKA

Alaputatási és szakmódszertani periodika

Rendhagyó lapszám: *Cirkusznarratíva* / Függelék

Az immár hagyományosnak mondható nyári tematikus számunkban ez alkalommal a közelmúltban megjelent *Cirkusznarratíva* c. e-könyvből <http://www.ahonapkonyve.hu/H-Orloci-Edit-CIRKUSZNARRATIVA-d50.htm> teszünk közzé egy meglehetősen nagy terjedelmű válogatást.

A kiadó szíves engedélyével a Függelék minden fejezetéből adhatunk megfelelő hosszúságú ízelítőt, továbbá közölhetjük a könyv főszerzőjének Előszavát és Epilógusát is.

A kötet tartalma a következő fejezetekre tagolódik:

ELŐSZÓ

CIRKUSZTUDOMÁNY?

TÖRTÉNELEM VAGY NÉPRAJZ?

AZ ADATKÖZLŐK

A CIRKUSZT CSAK KÖZÖNSÉGGÉNT MEGTAPASZTALT KÍVÜLÁLLÓK

AZ ÉLETFORMA BIZONYOS VONATKOZÁSAIT ISMERŐ PRIVÁTOK

NEM-ARTISTÁK A CIRKUSZNÁL

Az igazgató

A cirkuszigazgató

Adminisztráció

Zenekar

Fizikai állomány

Átmeneti kísérők

ARTISTÁK

Galléros artisták

Varieté-artisták

Kétlakiak

Cirkuszi gallérosok

Bennszülöttek

Távolabbi kapcsolat

Echte komédiások

ÉLET A CIRKUSZNÁL

CIRKUSZNÁL FELNŐNI

A PRODUKCIÓ

A trükk

A szám

A műsor

Kiegészítő tevékenységek

A MENTALITÁS

Alapértékek

Munka

Család, szocializáció

Erkölcök

Templom, babona

Vasfegyelem, fegyelmezettség

Lopás

Igazmondás

Testiség

Kettős erkölcs

Közönységesség

EPILOGUS

FÜGGELÉK

SZAKSZÓJEGYZÉK

ELŐSZÓ

A McTEKA (www.cirkuszkutato.hu/) fennállásának 10. évfordulóját egy olyan e-könyv megjelentetésével ünnepeljük meg, amely szándéka szerint átfogó képet nyújt a cirkuszi életformáról, az artisták világának jellegzetességeiről – bár nyilvánvaló, hogy teljességre nem törekedhettünk.

A bevezető esszé törzsanyagát saját személyes és közvetett tapasztalataim adják, kiegészítve az Alapítvány orális archívumában tárolt interjúk szövegrészeivel. A Századunk Alapítvány munkatársai készítette Függelék tematikus bontásban közli az interjúkból származó idézeteket minden magyarázat és értékelés nélkül (minimális szerkesztői módosításokkal).

Beleszülettem ebbe a világba, az első, meghatározó húsz évemet (1970-ig) cirkusznál éltem le, ezen belül hét évig artistaként dolgoztam. Az egyetem elvégzése után az Állami Artistaképző Intézetbe kerültem, ahol egy évig iskolatitkár voltam, azt

követően évtizedeken át elméleti és gyakorlati tárgyakat oktató szaktanár; innen is mentem nyugdíjba. Az 1990-es évektől kezdődően a gyerekeim artista pályája révén további rálátásom nyílt a területre.

Talán joggal remélhetem, hogy társadalomtudományi tanulmányaim és a témában végzett kutatásaim (történelem-kisdoktori; kommunikációelméleti PhD) kellő vérteteket nyújtanak egy reális kép felvázolásához, a lényeges momentumok kiemeléséhez.

...

EPILÓGUS

Bezzeg az én időmben... A MACIVA korábbi vezetői (és a hiteles források) tanúsága szerint negyven évvel ezelőtt a magyarok legalább három-négy színvonalas cirkuszműsort tudtak folyamatosan utaztatni szerte a világban. Akkor a vállalatnak volt kétszáz artista alkalmazottja. Tizenöt-húsz évvel ezelőtt még volt ötven, ma nincs egy sem (legfeljebb a friss diplomások közül esetleg, rövid időre, mutatóban egy-kettő).

Azt sem lehet mondani, hogy kevés központi támogatást kapna a terület. Az látszik, hogy épülhetnek próbacsarnokok, az kevésbé, hogy születnének nagy produkciók. Látszik a PR-tevékenység, a kiművelt emberfők szakmai tudása kevésbé. És látszik, hogy a nemzeti cirkusz bekebelezi az állami, de nyoma sincs annak, hogy a szegénytelen, gátlástalanul érvényesülő öns érdek háttérbe szorulnának a hivatás, a küldetés javára. – Az interjúk tanúsága szerint ezzel a véleményemmel nem állok egyedül.

megjelenik minden negyedévben